

ΠΕΡΙΕΡΓΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

ΤΑ ΓΕΡΟΝΤΟΠΑΛΛΗΚΑΡΑ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

•Ο Πλάτων ήπερ του φόρου των αγάμων.—Οι Σπαρτιάται και τα γεροντοπαλλήκαρα.—Ένας φόρος για τις χήρες στη Ρώμη.
 •Ο Χριστιανισμός και η άγαμία.—Η «Νέα Διαθήκη» κατά της «Παλαιάς».—Ο εξευτελισμός των αγάμων στην Ισπανία.
 •Ο Κωνσταντίνος και ο γάμος.—Η χήρες και τα... Άλογα.—Τί λένε οι γιατροί;

Πανάρχαιο, διονυχισμένο, αλλά και άλλο το ζήτημα του γάμου και των αγάμων.

Αφού ο γάμος και η μονογαμία είνε μιά κοινωνική συνθήκη, τίποτε παράξενο, τὸ ὅτι ἡ κοινωνία, ἀνεκάθεν, θεωρήσε τὴν ἀγαμία γιά κακῆ.

Στὴν Ἀρχαία Ἑλλάδα ἡ θρησκεία εἶχε ἐνωθῆ μετὰ τὸ δημόσιο συμφέρον, καὶ πολεμοῦσαν τὴν ἀγαμία. Ἡ πολιτεία εἶχε ἀνάγκη στρατιωτῶν καὶ πολιτῶν. Ἐπίσης ἦταν ἀναγκαῖο τότε, νὰ διακωλύετῃ ἡ οἰκογένεια, γιά νὰ ἔχουν ἀδιάκοπο λατρεία οἱ πεθαμένοι πρόγονοι.

Ὁ ἀγάμος λοιπὸν ἦταν ἔνοχος διπλοῦ ἐγκλήματος καὶ πρὸς τοὺς πρόγονους καὶ πρὸς τὴν κοινωνία.

Ὁ Πλάτων πρώτος ἐθέσπισε τὴν φορολογία τῶν αγάμων. Στους «Νόμους» του, λέγει :

«Εἶνε ἐγκλημα ν' ἀρνηθῆ κανεὶς νὰ λάβῃ σύζυγο. Ὅποιος ἀμελήσει τὴν φροντίδα αὐτὴν, πρέπει νὰ πληρῶνῃ πρόστιμο καὶ νὰ μὴ συμμετέχῃ στὶς τιμῆς, πὴν ἡ εὐότης ἀποδίδει στὴν ἡλικία τῶν ὀριμῶν ἀνδρῶπων καὶ στὸς γέροντας».

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Πλάτων ἠθέληεν οἱ ἄνδρες νὰ νυμφεύωνται ἀπὸ 30—35 ἐτῶν, ἡ φορολογία τῶν αγάμων ἐπρεπε ν' ἀρχίζῃ ἀπὸ τὴν ἡλικίαν αὐτὴν.

***

Ἀπὸ μιὰ περικοπὴ τοῦ «Συμποσίου» τοῦ Πλάτωνος, καὶ ἀπὸ κάτι μαρτυρίες τοῦ Πλουτάρχου καὶ τοῦ Πολυδεύκου, φαίνεται ὅτι στὰς ἀρχαίας Ἀθήνας, ἡ ἀγαμία ἐτιμωροῦτο.

Ἀπὸ μιὰ σιγή ὅμως τῶν ἀρχαίων ρητόρων, γιά τὸ ζήτημα αὐτὸ, φαίνεται ὅτι κατὰ τὸν 4ον αἰῶνα, ὁ νόμος εἶχε πέσει σὲ ἀχρηστία. Κάτι ὅμως θὰ ἔμεινε ἀπὸ τὴν παλῆ τὴν ἀπαγόρευσι, γιὰτι βλέπομεν τὸν στρατηγόν, πού γιά νὰ ἐμπνεύσῃ ἐμπιστοσύνη στὸν λαό, πού τὸν κατηγοροῦσε, λέγε ὅτι «ἔχει παιδιά, ἀπὸ νόμιμο γυναίκα».

***

Στὴν Σπάρτη ὅμως, βαρεῖς ποινὲς ἐπεφταν οὐκ μόνον σὲ ὅποιον δὲν ἠθέλε νὰ νυμφευθῆ, ἀλλὰ καὶ σ' ὅποιον ἐνυμφεύετο ἀργά, ἢ ἐνυμφεύετο ἀνάργιστο.

Ἀλλὰ σιγά-σιγά ὅμως κ' ἔκει, οἱ νέοι, κατόρθωσαν νὰ γελοιοποιήσουν τὸν νόμο, τὸν Σπαρτιατικῶς μιὰ φορὰ αὐστηρόν, καὶ σὲ λίγο ἔπεσε σὲ τὴν ἀχρηστία, πού κ' ἔνας ἀπὸ τοὺς περὶ περιφημους στρατηγούς τῆς Σπάρτης, ἔμεινε ὡς τὸ τέλος ἀγάμος.

***

Ἐπίσης καὶ γιά τοὺς Ρωμαίους νομοθέτας, ἡ ἀγαμία πάντα ἦταν κατὰ κακῶ.

Γι' αὐτὸ καὶ ἐπανεφεραν τὸν παλαιὸ νόμο τοῦ Σερβίου Τυλλίου, πού βραβεῖ φόρο στὶς... χήρες. Τὰ ἔσοδα δὲ ἀπὸ τὸ φόρο αὐτόν, διεδίθητο γιά τὴν συντήρησι τῶν... ἱππῶν, τῆς τάξεως τῶν ἱππέων.

***

Τὸ κακὸ ὅμως τῆς ἀγαμίας ἔλαβε μεγάλες διαστάσεις στὸν καιρὸ τῆς Δημοκρατίας, καὶ τόσο, πού ἄγριοι νόμοι ἐθεσπίσθησαν.

Ἐπιμωροῦντο ἀμείλικτα οἱ ἀγάμοι, ἐνθ' ἅπ' ἐναντίας ἡ πολιτεία ἔλαβε πλείστα μέτρα εὐεργετικά, γιά τοὺς παντρεμένους καὶ ἔδωκε πρόνοια σ' ὅσους γεννοῦσανε πολλὰ παιδιά.

***

Ὅταν πρωτοφάνηκε ὁ Χριστιανισμὸς στὴν Ρώμη, ἔφερε μεγάλη ἀντίδρασι ὑπὲρ τῆς ἀγαμίας. Πρέπει ὅμως νὰ ὁμολογήσουμε ὅτι τὸ ἰδεῶδες τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας ἢ «παρθενία» καὶ ὁ «ἀσκητισμὸς», πού ἐγκωμιάζαν τόσο τὴν ἀξία τοὺς οἱ ἅγιοι Γρηγόριος ὁ Ναντιανζηνός, Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, Βασίλειος ὁ Μέγας, Ἀμβρόσιος καὶ Ἰερώνυμος, δὲν ὠμοίαιε καθόλου μετὰ τὴν ἀγαμία τὴν ἐκλυτο τῶν τελευταίων χρόνων τῆς Ρωμαϊκῆς Δημοκρατίας.

Ὁ Αὐτοκράτωρ Κωνσταντίνος, κατήγγησε τὰς ἐναντίον τῶν αγάμων ἀσχητὰς ποινὰς, διετήρησε ὅμως τὸ πλεονέκτημα πού παρεχώρησε ἡ πολιτεία στους πατέρας πολλῶν παιδῶν.

***

Κατὰ τὴν «Γένεσιν» ὁ Θεὸς ἀφού ἐδημιούργησε τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναίκα, τοὺς εὐλόγησε καὶ τοὺς εἶπε: — Ἀυξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε

καὶ πληρῶσατε τὴν γῆν».

Ἡ «Παλαιὰ Διαθήκη» παρουσιάζει τὸν γάμον ὡς καθήκον καὶ τιμὴν καὶ τὴν «ἐν γάμῳ γονιμότητα ὡς εὐλογία ὑπερόχον καὶ τὴν ἀγαμίαν καὶ ἀτεκνίαν ὡς αἰσχύνην καὶ μαρτύριον θείας καταδίκης».

Ἀπὸ τὴν «Νέα Διαθήκη» ὅμως καὶ ἔδωθεν, ἡ χριστιανικὴ θρησκεία ὁμιλεῖ γιά τὸν γάμο, μετὰ τὴν διφορούμενη ἐκείνη γλώσσα πού ἰδιάζει στὰ θρησκευτικὰ δόγματα. Μερικὲς φορὲς θεωρεῖ τὴν ἀγαμία «ὑπερφόνας ὑπερτέρα» τοῦ γάμου».

***

Ἡ Ἱατρικὴ ἐπιστήμη παρετήρησεν ὅτι οἱ ἀγάμοι ὑπόκεινται περισσότερο σὲ παραφροσύνη. Καὶ φέρνει τίς σχετικὲς στατιστικὲς τῆς Στῆ Γαλλία ὁ ἀριθμὸς τῶν αγάμων εἶνε 35 ο/ο.

Κι' ἀριθμὸς τῶν αγάμων παραφρονοῦν 61 ο/ο.

Ἐπίσης καὶ ἡ αὐτοκτονία εἶνε συννεθέστερη στους ἀγάμους.

Ἡ ἱατροδικαστικὲς στατιστικὲς λένε ὅτι σ' ἐνσέκατομμύριο αγάμων κάθε χρόνο αὐτοκτονοῦν 274.

Ἐνθ' σὲ ἓνα ἑκατομμύριο ἐγγάμων, μόνον 206.

Τὸ ἴδιο κ'ι γιά τὴν ἐγκληματικότητα.

Κατὰ τὰ ἐξαγόμενα τοῦ Μπερτιγιόν, ἐάν ἡ ἐγκληματικότης μεταξὺ τῶν αγάμων εἶνε 100, μεταξὺ τῶν ἐγγάμων εἶνε 46.

Τὸ ἴδιο καὶ στὶς γυναῖκες.

Φαίνεται λοιπὸν ὅτι ὁ γάμος ἐξασκεῖ κάποιο ἠθικὴ ἐπιρροὴ ἐπὶ τῶν ἀνδρῶπων.

***

Στὴν Ἰσπανία μιὰ φορὰ, εἶχαν ἐπιβάλλει φορολογία στους ἀνύπανδρους καὶ τὸ χροῖμα πού ἐμαζεύετο, τὸ χρησιμοποιοῦσαν ὑπὲρ τῶν... ὑπονόμων τῆς χώρας.

Τὸ ἀντίθετον δηλαδὴ τοῦ ὅτι ἔλαμεν ὁ Βεσπασιανός, ὅταν ἐπέβαλλε τὴν φορολογίαν τῶν ἀποχωρητηρίων καὶ τῶν κατηγόρησαν μερικῶ «γιατὶ εἰσπραττεῖ τέτοιο χροῖμα».

— «Τὸ χροῖμα δὲν ὀζει», τοὺς ἀπάντησε.

***

Ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα, τώρα ἐσχάτως, παρετήρηθῃ ἓνα εἶδος γάμων, πού δείχνει κάποιον ἐκφυλισμὸ.

Ὅλα τὰ γεροντοπαλλήκαρα, πού ἀπόχησαν, τώρα ἐσχάτως, ἀπὸ τὰ πολεμικὰ καὶ μεταπολεμικὰ γεγονότα, κάποια περιουσία, ζητοῦν καὶ ὑπανδρεύονται κομμοσάκια ἀνήλικα, 16 καὶ 18 ἐτῶν.

Οἱ ἀνάργιστοι αὐτοὶ γάμοι, ἀπὸ πάσης ἀπόψεως εἶνε κακοὶ καὶ μάστιγα γιά μιὰ κοινωνία σὰν τὴν δική μας.

Ὁ Βενιζέλος ὅταν εἶδε γνωστὸν τὸν, ἀνώτερον ἀξιωματικόν, περασμένης ἡλικίας, παρουσιασθέντα σ' αὐτόν μετὰ τῆς ἀνήλικου ἀκόμη κυρίας του, τοῦ εἶπεν ἀντὶ νὰ τὸν συγχαρῆ, τὸ ἐξῆς δικτικόν καὶ πικρόν :

— Τὴν ἐνυμφεύθητε, φίλιτατε, ἢ τὴν υἰοθετήσατε ; Δὲν ἦκουσα καλά !...

***

Νεαροτάτη καὶ κομψὴ κυρία ἐκ Κωνσταντινουπόλεως πάντρευτῆς γηραιὸν ἑκατομμυριούχον, ἔχοντα κόρην, σχεδὸν στὴν ἡλικίαν τῆς.

Ἐγκαταλειφθεὶς, συνομηλικός τῆς μνηστήρ, χάριν τοῦ ἑκατομμυριούχου, τῆς εἶπεν :

— Σὲ συγχαίρω διὰ τὸν γάμο σου... Δὲν ἦταν φαίνεται τῆς τύχης νὰ σὲ πάρω ἐγώ. Ἐν τοῦτοις ὅμως, μπορεῖ κατὶ νὰ γείνη...

— Τί ;

— Νὰ πάρω ἐγὼ τὴν κόρη τοῦ συζύγου σου καὶ νὰ σὲ κάμω... πεθερά !...

***

Τὰ ἀνίστα αὐτὰ συνοικέσια ὑπερεπληθύνθησαν τώρα ἐσχάτως σὲ τέτοιο σημείω, ὥστε νὰ εὐχεται κανεὶς, τὰ σύγχρονά γεροντοπαλλήκαρα νὰ μένουν ὅπως εἶνε, παρὰ νὰ κάνουν τοὺς γάμους πού κάνουνε.

Ὁ κ. Φιλανδρος ἐξήτησε νὰ θεσπίσῃ «πιστοποιητικὰ ὑγείας»

διὰ τοὺς ἔλλοντας νὰ ἔλθουν σὲ γάμου κοινωνία.

Ποιὸς ὅμως θὰ ζητήσῃ τὰ πιστοποιητικὰ «ἀναλογίας ἡλικιῶν» τῶν μελλόντων νὰ ἔλθουν σὲ γάμου κοινωνίαν Νεοελλήνων ;...

Ὁ βιβλιοθηκῶν

